Epli [komma] appelsÃnur [oxfordkomma?] og bananar

Ã?essi pistill fjallar um kommusetningu Ã ensku og Ãslensku Ã¾egar talin eru upp Ã¾rjÃº eÃ°a fleiri atriÃ°i. LÃtum Ã¡ eftirfarandi dÃ¦mi:

(1) a. I bought apples, oranges and bananas.
b. I could buy apples, oranges or bananas.
c. Ã?g keypti epli, appelsÃnur og banana.
d. Ã?g gÃ¦ti keypt epli, appelsÃnur eÃ°a banana.
e. I bought apples, oranges, and bananas.
f. I could buy apples, oranges, or bananas.

SÃ¶mu reglum er fylgt Ã Ãslensku og ensku Ã dÃ¦mum (1)a-d. DÃ¦mi (1)e-f sÃ½na annan valkost, svonefnda oxfordkommu, sem getur staÃ°iÃ° til boÃ°a Ã ensku ritmÃ¡li. Ã?aÃ° samrÃ¦mist ekki Ã-slenskum ritreglum Ã¾ar sem kveÃ°iÃ° er Ã¡ um aÃ° hafa kommu â??Ã upptalningu nema Ã¾ar sem notaÃ°ar eru samtengingarâ??. DÃ¦min Ã (2)aâ??d eru sÃ³tt Ã¾angaÃ°.

(2) a. SigrÃºn, JÃ³n, Aron og EmilÃa eru systkin.
b. Ã• morgun er landafrÃ¦Ã°i, enska, stÃ¦rÃ°frÃ¦Ã°i og danska.
c. Ã• veislunni voru sniglar Ã forrÃ©tt, nautakjÃ¶t Ã aÃ°alrÃ©tt og Ãs Ã eftirrÃ©tt.
d. Ã• morgun er landafrÃ¦Ã°i og enska og stÃ¦rÃ°frÃ¦Ã°i og danska.

Ã• ensku er sem sagt hÃ¦gt aÃ° fara tvÃ¦r leiÃ°ir, meÃ° eÃ°a Ã¡n oxfordkommu. Kostur viÃ° oxfordkommu er aÃ° meÃ° henni mÃ¡ gefa Ã³tvÃrÃ¦tt til kynna hvaÃ° Ã¡ saman Ã upptalningu. Ã• mÃ³ti er bent Ã¡ aÃ° Ã mjÃ¶g mÃ¶rgum tilvikum er Ã¾aÃ° ekkert vafamÃ¡l Ã¾annig aÃ° oxfordkomman verÃ°ur umfrÃ¶m ef hÃºn er notuÃ° Ã¡samt samtengingu.

Komma Ã¡ undan samtengingu viÃ° aftasta liÃ° upptalningar er hÃ©r kÃ¶lluÃ° oxfordkomma en Ã¡ ensku nefnist hÃºn Ã½mist *Oxford comma*, *Harvard comma* eÃ°a *serial comma*. HeitiÃ° *Oxford comma* er dregiÃ° af nafni hÃ¡skÃ³laforlagsins Oxford University Press. Annars eru hugrenningatengslin viÃ° Bretland dÃ¡lÃtiÃ° villandi. StaÃ°reyndin er sÃº aÃ° Ã¾aÃ° er fremur Ã bandarÃskum ritreglum aÃ° mÃ¦lt er Ã¡kveÃ°iÃ° fyrir um Ã¾essa kommureglu. Hennar er t.d. afdrÃ¡ttarlaust krafist Ã *Chicago Manual of Style* og hjÃ¡ Ã½msum stÃ³rum vÃsindaforlÃ¶gum. Ã?aÃ° Ã¡ hins vegar ekki endilega viÃ° um bandarÃskt ritmÃ¡l almennt. StÃ³rblÃ¶Ã° Ã¡ borÃ° viÃ° *New York Times* hafa ekki notaÃ° oxfordkommu nema Ã¾ar sem hÃºn er beinlÃnis nauÃ°synleg til aÃ° koma Ã veg fyrir misskilning. HÃºn gegnir Ã¾Ã¡ hlutverki *skÃ½rleikakommu* en Ã¾aÃ° er hugtak sem JÃ³hannes B. Sigtryggsson notar Ã Ã•slenskri rÃ©ttritun um Ã¾aÃ° heimildarÃ¡kvÃ¦Ã°i Ã grein 21.1.3 Ã Ãslenskum ritreglum aÃ° leyfilegt er â??aÃ° setja kommu milli setninga ef nauÃ°synlegt er til aÃ° koma Ã veg fyrir misskilningâ??.

Ã• ritreglum *The Economist* er ekki gert rÃ¡Ã° fyrir oxfordkommu en vÃkja skal frÃ¡ meginreglunni ef eitthvert atriÃ°i Ã upptalningunni inniheldur samtenginguna *and*. Fyrri setningin Ã (3) samrÃ¦mist Ã¾annig meginreglunni en Ã seinni setningunni sÃ©st undantekningartilfelli.

(3) The doctor suggested an aspirin, half a grapefruit and a cup of broth. But he ordered scrambled eggs, whisky and soda, and a selection from the trolley.

Ã• breskri ensku heyrir oxfordkomma Ã¡ heildina litiÃ° fremur til undantekninga. Ã?ar eru efstar Ã¡ blaÃ°i ritreglur Ã¡Ã°urnefnds hÃ¡skÃ³laforlags, Oxford University Press. SjÃ¡ mynd 1. Regla forlagsins um kommusetningu Ã upptalningu er afdrÃ¡ttarlaus. Henni skal fylgt jafnvel Ã¾ar sem engin hÃ¦tta vÃ¦ri Ã¡ misskilningi Ã¾Ã³tt kommunni vÃ¦ri sleppt.

Mynd 1. FyrirmÃ¦li Ã leiÃ°beiningum Oxford University Press um kommu Ã¡ undan samtengingu viÃ° aftasta liÃ° Ã upptalningu.

Enda Ã¾Ã³tt hÃ¡skÃ³laforlagiÃ° fylgi oxfordkommunni strangt eftir Ã¡ Ã¾aÃ° ekki viÃ° um Oxford-hÃ¡skÃ³la sjÃ¡lfan. Ã• ritreglum University of Oxford er Ã¾vert Ã¡ mÃ³ti tekiÃ° sÃ©rstaklega fram aÃ° ekki skuli hafa kommu milli nÃ¦stsÃÃ°asta atriÃ°is Ã upptalningu og eftirfarandi samtengingar (*and/or*). Ã• inngangi aÃ° ritreglum hÃ¡skÃ³lans segir aÃ° markmiÃ° Ã¾eirra sÃ© aÃ° leiÃ°beina um samrÃ¦mda ritun og sniÃ° Ã¡ Ã¾eim gÃ¶gnum sem starfsmenn senda frÃ¡ sÃ©r Ã nafni stofnunarinnar. TekiÃ° er fram aÃ° reglurnar sÃ©u ekki Ã¦tlaÃ°ar Ã¶Ã°rum aÃ°ilum eÃ°a almenningi og sÃ©rstaklega er Ã¡rÃ©ttaÃ° aÃ° Ã¾eim sÃ© ekki stefnt gegn ritreglum Oxford University Press.

Ã?Ã³tt meginregla Oxford-hÃ¡skÃ³la sÃ© kommuleysi ber samt sem Ã¡Ã°ur aÃ° grÃpa til oxfordkommu til aÃ° hindra hugsanlegan misskilning Ã upptalningu. SjÃ¡ mynd 2.

Mynd 2. LeiÃ°beiningar University of Oxford um kommusetningu Ã upptalningu.

NeÃ°sta dÃ¦minu Ã¡ mynd 2 (bannmerkt meÃ° rauÃ°um krossi) er Ã¦tlaÃ° aÃ° sÃ½na undantekningartilvik Ã¾ar sem betra vÃ¦ri aÃ° hafa oxfordkommu. Ã?aÃ° Ã¾arf talsvert hugmyndaflug til aÃ° gera rÃ¡Ã° fyrir Ã¾eim mÃ¶guleika aÃ° mÃ³Ã°ir Teresa og pÃ¡finn hefÃ°u Ã¡tt barn saman en

meÃ° Ã¾vÃ aÃ° setja kommu Ã¡ eftir *Mother Theresa* yrÃ°i a.m.k. girt fyrir Ã¾ann rugling (eÃ°a ÃºtÃºrsnÃºning).

AÃ° lokum: Af hverju hefur veriÃ° ritaÃ° lÃtiÃ° *o* Ã upphafi heitisins *oxfordkomma* Ã Ã¾essum pistli?

HÃ©r er komiÃ° aÃ° dÃ¡lÃtiÃ° vandasÃ¶mum Ã¾Ã¦tti Ã frÃ¡gangi Ãslensks ritmÃ¡ls, Ã¾.e. hvenÃ¦r rita skuli lÃtinn upphafsstaf (*vÃnarbrauÃ°*) og hvenÃ¦r stÃ³ran (*VÃnarsÃ¡ttmÃ¡linn*) Ã samnÃ¶fnum sem dregin eru af sÃ©rnÃ¶fnum. Meginreglan er aÃ° tegundarheiti eru rituÃ° meÃ° litlum upphafsstaf. OrÃ°iÃ° *oxfordkomma* er Ã raun og veru heiti Ã¡ einni â??tegundâ?? kommusetningarreglna. Ã• Ã¾essu sambandi mÃ¡ minna Ã¡ hjÃ¡lparreglu sem gefin er Ã grein 1.3.3.1 Ã Ritreglum, sjÃ¡ mynd 3. Hana mÃ¡ hafa til leiÃ°beiningar viÃ° aÃ° greina tegundarheiti. Ef spurt er: â??Hvers konar kommuregla er Ã¾etta?â?? vÃ¦ri svariÃ°: â??Ã?etta er oxfordkomma.â??

Mynd 3. HjÃ¡lparregla Ã grein 1.3.3.1 Ã Ritreglum um ritun samnafna sem dregin eru af sÃ©rnÃ¶fnum.

Heimildir

Ali, Bahadar. 2026. *Oxford Comma or No Oxford Comma: Which Style Is Correct?* Grammardrive.com. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
Caulfield, Jack. 2023. *Serial Comma. Rules, Examples & Definition*. Scribbr. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
Chicago Manual of Style. The Essential Guide for Writers, Editors, and Publishers. 15. ÃºtgÃ¡fa. 2003. The University of Chicago Press.
Guide for authors and editors. 2014. Oxford University Press, Academic Division. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
JÃ³hannes B. Sigtryggsson. 2021. *Ã•slensk rÃ©ttritun*. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
Ritreglur. AuglÃ½singar mennta- og menningarmÃ¡larÃ¡Ã°uneytis nr. 695/2016 og 800/2018 meÃ° leiÃ°rÃ©ttingum. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
Serial Comma. 2019. APA Style. Style and Grammar Guidelines. Punctuation. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
Serial Commas and Serial Semicolons. 2026. MLA Style Center. Advice from the Editors. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
The Economist Style Guide. 2005. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.
University of Oxford Style Guide. 2014. SÃ³tt Ã nÃ³vember 2026.

Mynd

Ð•Ð°Ñ?Ð°Ð»Ñ?Ñ• Ð?Ð°Ñ?ÐºÐ¸Ð½Ð°. Pexels.com.